

Bedömningspromemoria om behovet av vissa ändringar i bestämmelserna om förvaltningsdomstolarnas sammansättning

Inledning

I denna bedömningsmemoria behandlas möjliga utgångspunkter för revidering av bestämmelser om förvaltningsdomstolarnas sammansättning.

Bakgrund

Vid justitieministeriets har den bifogade bedömningspromemorian om behovet av vissa ändringar i bestämmelserna om förvaltningsdomstolarnas sammansättning utarbetats som tjänsteuppdrag.

Målsättningar

Man har framför allt utgått från att bestämmelserna om domstolarnas sammansättning ska utvecklas genom att lätta på dem. Detta ökar kostnadseffektiviteten och försnabbar behandlingen av ärenden vid förvaltningsdomstolarna, vilket förbättrar tillgången till rättssäkerhet i rätt tid.

Svarsanvisningar för mottagare

Justitieministeriet ber dem som nämns i sändlistan lämna utlåtande om den bifogade bedömningspromemorian. Även intressentgrupper som inte uttryckligen anmodas att ge utlåtande har möjlighet att lämna ett sådant.

Vänligen lämna ert utlåtande genom att svara på den begäran om utlåtande som publicerats i tjänsten utlatande.fi. Utlåtandet behöver inte skickas separat per e-post eller post.

För att kunna lämna ett utlåtande måste ni registrera er och logga in i tjänsten [Utlåtande.fi](https://utlatande.fi). Närmare anvisningar om användningen av tjänsten finns på webbplatsen utlatande.fi under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar. Stöd för att komma igång med tjänsten kan begäras per e-post: lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Alla utlåtanden är offentliga och de publiceras på utlatande.fi

Tidtabell

Vi ber er sända in utlåtandet senast **torsdagen den 31 augusti 2023** via lausuntopalvelu.fi.

Den svenska versionen av bedömningspromemoria är försenad. Efter att den blivit färdig kommer den att laddas upp till lausuntopalvelu.fi. Remisstiden för *det svenska versinonen* kommer att vara lika lång som remisstiden för den finska versionen.

Beredare

Ytterligare information lämnas av Elina Nyholm, lagstiftningsråd (tfn 029 515 0807, fornamn.efternamn@gov.fi) fram till den 31 juli 2023 och Timo Makkonen, enhetschef, lagstiftningsråd (tfn 029 5150 230, fornamn.efternamn@gov.fi) från den 14 augusti 2023.

Länkar:

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-659-0> - Arviomuistio hallinto-oikeuksien kokoonpanosäätelyn eräistä tarkistamistarpeista

Sändlista:

Ahvenanmaan hallintotuomioistuin
Eduskunnan oikeusasiamies
Helsingin hallinto-oikeus
Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Itä-Suomen hallinto-oikeus
Juristiliitto
Korkein hallinto-oikeus
Korkein oikeus
Markkinaoikeus
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Suomen asianajajaliitto
Suomen tuomariliitto ry – Finlands domareförbund rf.
Tuomioistuinvirasto
Turun hallinto-oikeus
Vaasan hallinto-oikeus
Vakuutuslaitos
Valtioneuvoston oikeuskansleri

Remissinstansens utlåtande

1. Pidätekö mahdollisena kehityssuuntana sitä, että hallinto-oikeuksien peruskokoonpano muutettaisiin kolmen lainoppineen jäsenen kokoonpanosta kahden lainoppineen jäsenen kokoonpanoksi tässä arviomuistiossa esitetyin reunaehdoin?
2. Mitä mahdollisia etuja näkisitte hallinto-oikeuksien peruskokoonpanon muuttamisessa kaksijäseniseksi?
3. Mitä mahdollisia haittoja näkisitte hallinto-oikeuksien peruskokoonpanon muuttamisessa kaksijäseniseksi?
4. Jos hallinto-oikeuksien peruskokoonpano muutettaisiin kahden lainoppineen jäsenen kokoonpanoksi, tulisiko jotain tiettyjä asiaryhmiä säätää erikseen edelleen kolmen lainoppineen jäsenen kokoonpanossa ratkaistaviksi? Mitä nämä asiaryhmät näkemyksenne mukaan olisivat?
5. Jos hallinto-oikeuksien peruskokoonpanoa ei tulisi näkemyksenne mukaan muuttaa kahden jäsenen kokoonpanoksi, niin olisiko avoimempi sääntely kahden jäsenen kokoonpanon päätösvaltaisuudesta mahdollinen hallinto-oikeuksien osalta (vrt. oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 1 a luvun 3 §:n 1 momentti) vai tulisiko lainsäädännössä säilyttää nykyisenkaltainen täsmällinen luettelo niistä tilanteissa, joissa hallinto-oikeus on päätösvaltainen kahden lainoppineen jäsenen kokoonpanossa?
6. Pidätekö perusteltuna sitä, että asioita, joissa järjestettäisiin katselmus tai suullinen käsittely, ei voisi ratkaista jatkossa kahden lainoppineen jäsenen kokoonpanossa? Näkisittekö, että tämä voisi aiheuttaa jotain muuta haittaa hallinto-oikeuksien toiminnalle?
7. Pidätekö perusteltuna sitä, että hallinto-oikeus ei olisi enää päätösvaltainen tilanteessa, jossa sen monijäsenisen kokoonpanon jäsenistä yhdelle on tullut este istunnon aloittamisen jälkeen? Olisiko sääntely tarpeen säilyttää lainsäädännössä useampien kuin kahden lainoppineen jäsenen kokoonpanojen osalta, ja jos olisi, niin millä perusteella?
8. Aiheuttaisiko kahden lainoppineen jäsenen kokoonpanon pääsäännöksi tai aiempaa joustavammaksi vaihtoehdoksi kolmen lainoppineen jäsenen kokoonpanolle säätäminen nähdäksenne muita kuin tässä arviomuistiossa esillä olleita muutostarpeita hallinto-oikeuksia koskeviin kokoonpanosäännöksiin?

9. Olisiko hallinto-oikeuksien kokoonpanosäännösten sisällyttäminen oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettuun lakiin tarkoituksenmukaista, vai tulisiko sääntelyn edelleen olla hallinto-oikeuslaissa?

10. Muut mahdolliset ehdotukset ja näkemykset hallinto-oikeuksia koskevan kokoonpanosääntelyn kehittämiseksi?

Suurpää Johanna
Oikeusministeriö

Nyholm Elina
Oikeusministeriö